

Atmintinė dėl deklaracijos apie asmeninę ir ūkinę padėtį formos, pildomos siekiant gauti proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensaciją

– Išsaugokite šią atmintinę ir užpildytos formos kopiją –

Bendrosios nuorodos

Kam skirta proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija?

Jei norite teisme pateikti ieškinį arba prašymą, dažniausia turite sumokėti žyminį mokesį. Jei vadovaujantis teisės aktais ar dėl kitų priežasčių jums turi atstovauti advokatas, prisideda išlaidos už šias paslaugas. Išlaidų atsiranda ir kai tenka gintis teismo procese.

Proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija turi padėti jums įgyvendinti ar apginti savo teises tais atvejais, kai negalite ar galite tik iš dalies sumokėti susidarantį išlaidas. Ji taip pat gali būti skirta, jei jūsų reikalavimų įgyvendinimui būtinas priverstinis vykdymas.

Kas gali gauti proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensaciją?

Įstatymo nuostatos dėl proceso išlaidų kompensacijos:

„Šalis, kuri dėl savo asmeninės ir ūkinės padėties negali arba gali tik iš dalies ar dalimis sumokėti proceso metu susidarantį išlaidas, pateikusi prašymą gauna proceso išlaidų kompensaciją, jei yra pakankama tikimybė, kad ji laimės bylą ir siekis įgyvendinti ar apginti teises neatrodo nepagrįstas.

Siekis įgyvendinti arba apginti teises laikomas nepagrįstu, jei šalis negaudama proceso išlaidų kompensacijos, įvertinusi visas aplinkybes, nesiektų įgyvendinti ar apginti savo teisių, net jei tikimybė laimėti bylą būtų pakankamai didelė.“

Tai taip pat taikoma bylinėjimosi išlaidų kompensacijai šeimos (ištuokos) bylose. Teisę turite, jeigu

- turite bylinėtis teisme ir negalite arba galite tik iš dalies sumokėti reikalingas išlaidas;
- teismo vertinimu turite nemažą galimybę laimėti bylą ir
- neatsisakytumėte bylinėtis, jei išlaidas reikėtų mokėti patiems.

Tačiau teisės gauti proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensaciją neturėsite, jei šias išlaidas sumoka **teisinių išlaidų draudimo bendrovė** arba **kita organizacija**. Kompensacija taip pat neskiriama, jei vadovaujantis teisės aktuose numatyta prievole išlaidas turi sumokėti jus išlaikyti privalantis asmuo (bylinėjimosi išlaidų mokėjimas avansu). Tai gali būti sutuoktinis, registruotas partneris ar nesusituokusio vaiko tėvai arba vienas iš tėvų.

Kas yra proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija?

Proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija – tai valstybės suteikiama teisinės pagalbos išmoka. Jei jums skiriama proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija, priklausomai nuo jūsų asmeninės ir ūkinės padėties, neturite mokėti žyminio mokesčio ir mokesčio už advokato atstovavimą arba šias išlaidas turite mokėti tik iš dalies. Iš savo pajamų jums gali reikėti sumokėti iki 48 mėnesinių įmokų. Mėnesinių įmokų dydis nustatytas teisės aktais.

Jūsų advokato išlaidos sumokamos, jei teismas paskiria jums advokatą ar kitą atstovauti galintį asmenį. Dėl to turite pateikti atskirą prašymą. Advokato buveinė turi būti teismo apylinkėje. Kitu atveju teismas advokato paskyrimui gali pritarti, tik jei dėl to neatsiranda papildomų išlaidų.

Jei jūsų padėtis reikšmingai pagerėja, per ketverius metus nuo sprendimo priėmimo ar kitokio bylos užbaigimo jūsų gali būti pareikalauta sumokėti išlaidas. Jei jūsų padėtis pablogėja, jūsų mokėtinos dalinės įmokos gali būti mažinamos.

Svarbi informacija

Kol vyksta teismo procesas ir per ketverius metus nuo sprendimo priėmimo ar kitokio bylos užbaigimo privalote be atskiro raginimo neatidėliotinai teismui pateikti informaciją apie kiekvieną reikšmingą jūsų ūkinės padėties pagerėjimą ir adresą pasikeitimą. Apie padidėjusias einamąsias pajamas turite pranešti, jei jos padidėja daugiau nei 100 eurų (bruto – iki atskaitymų) per mėnesį ir toks padidėjimas nėra vienkartinis. Jei sumažėja arba išnyksta deklaruoti atskaitymai (būsto išlaidos, išlaikymas, mokėjimų prievolės ar specialiosios išlaidos), taip pat turite savo iniciatyva apie tai pranešti, jei sumažėjimas yra didesnis nei 100 eurų per mėnesį ir nėra vienkartinis. Reikšmingas ūkinės padėties pagerėjimas taip pat galimas gavus naudos įgyvendinant ar ginant savo teises. Šiuo atveju taip pat turite informuoti teismą. Jei nesilaikote šios pareigos, skirta kompensacija gali būti atšaukta ir jums teks gražinti sumokėtas sumas.

Į kokias rizikas reikia atsižvelgti?

Jei jums reikia bylinėtis, iš pradžių turėtumėte ypač nuodugniai pasidomėti koks gali būti teismo žyminis mokestis ir advokato išlaidos. Tai taip pat taikoma tuomet, kai skiriama proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija. **Ji neapsaugo nuo visų išlaidų rizikų.**

Kompensacija visų pirma neskiriama priešiškos bylos šalies išlaidoms už advokato atstovavimą atlyginti. **Jei pralaimėsite teismo procesą, dažniausia turėsite sumokėti šias kitos šalies išlaidas, net jei jums ir skirta proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija.** Išimtis taikoma darbo teisės byloje: pirmosios instancijos teisme nereikia mokėti priešiškos bylos šalies atstovavimo procese išlaidų net ir pralaimėjus bylą.

Jau ir teisme nagrinėjant prašymą dėl proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensavimo skyrimo patiriamos išlaidos už advokato atstovavimą. Jas turite sumokėti, jei jūsų prašymas nepatenkinamas. Tai taip pat taikoma jau atsiradusiems ir dar atsirasiantiems teismo žyminiams mokesčiams.

Kaip gauti proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensaciją?

Būtina pateikti **prašymą**. Prašyme turite išsamiai aprašyti visą teisinio ginčo esmę. Prašymas turi įtikinti teismą, kad „tikimybė laimėti bylą yra pakankamai didelė“ (žr. aukščiau). Turite įvardyti **įrodinėjimo priemones**. Jei būtina, pasikonsultuokite šiais klausimais su advokatu. Taip pat pasidomėkite **Įstatymu dėl teisinių konsultacijų teikimo**, kuriuo vadovaujantis mažas pajamas gaunantiems ir mažai turto turintiems asmenims gali būti nemokamai arba gerokai pigiau teikiamos teisininko konsultacijos bei skiriamas atstovas atstovauti neteisminėse institucijose.

Prie prašymo turite pridėti **deklaraciją apie savo asmeninę ir ūkinę padėtį** (su informacija apie šeimyninę padėtį, veiklą (profesiją), turimą turtą, pajamas ir finansinius įsipareigojimus) ir **įrodomųjų dokumentų kopijas**. **Deklaracijai teikti naudokite pridedamą formą.** Proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija iš principo skiriama tik laikotarpiui po prašymo su šia deklaracija ir visais reikalingais įrodomaisiais dokumentais pateikimo. Kiekvienas prašymą teikiantis asmuo formą turi užpildyti atskirai. Informacija apie nepilnamečių asmenų bei juos išlaikyti privalančių asmenų asmeninę ir ūkinę padėtį turi būti pateikta papildomuose formos egzemplioriuose.

Teismas sprendžia, ar skirti jums proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensaciją. Kadangi proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija skiriama iš mokesčių mokėtojų pinigų, teismas turi patikrinti, ar turite teisę gauti šią kompensaciją. Formos paskirtis — palengvinti patikrinimą. Todėl būkite supratingi, kad reikia patikrinti jūsų asmeninę ir ūkinę padėtį.

Atidžiai perskaitykite formą ir sąžiningai ją užpildykite.

Toliau pateiktos pastabos dėl formos pildymo. Jei kyla sunkumų užpildyti formą, galite kreiptis pagalbos į advokatą ar teismą. Jei formoje neužtenka vietos informacijai pateikti, galite rašyti ant papildomo lapo. Pildomame laukelyje parašykite pastabą apie pridedamą papildomą lapą.

Svarbi informacija

Teismas gali pareikalauti pateikti trūkstamus įrodomuosius dokumentus bei patvirtinti pateiktą informaciją priešais tolygiu pareiškimu. Jei nepateiksite reikalingų trūkstamų įrodomųjų dokumentų, jūsų prašymas dėl proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacijos skyrimo gali būti atmetas.

Jei pateikėte ne visą arba neteisingą informaciją, jau suteikta proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija gali būti atšaukta ir jums gali tekti sumokėti ankstesnes išlaidas. Tai jums gresia ir tuo atveju, jei per ketverius metus nuo sprendimo priėmimo ar kitokio bylos užbaigimo jūs teismui be atskiro raginimo neatidėliotinai nepateiksite informacijos apie jūsų ūkinės padėties reikšmingą pagerėjimą ar adresą pasikeitimą. Jei sąžiningai pateiksite neteisingą arba nevisą informaciją, tai gali būti persekiojama kaip nusikalstama veika.

Pastabos dėl formos pildymo

Išsamiai užpildykite **visas formos dalis**. Jei reikia **neigiamai atsakyti** į klausimus, kryžiuoku pažymėkite reikiamus langelius. Pateikite naujausių įrodomųjų **dokumentų kopijas**, jas sunumeruokite ir įrašykite jų numerius į tam skirtus langelius formos šone.

- A** Įrašykite **veiklą**, iš kurios gaunate pajamas (formos E dalis).
- B** Jei esate sudarę **teisinių išlaidų draudimo** sutartį, pirmiausia turite kreiptis į draudiką. **Bet kuriuo atveju pridėkite draudimo liudijimo kopiją**. Jei draudikas jau atsisakė skirti išmoką, pridėkite atsisakymo dokumento kopiją. Jei esate organizacijos, kuri savo nariams tokiais kaip jūsų ginčų atvejais įprastai suteikia teisinę apsaugą, narys (pavyzdžiui, **profesinės sąjungos, nuomininkų ar socialinių interesų atstovavimo asociacijos**), taip pat pirmiausia turite kreiptis į šią organizaciją. Proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija dažniausia skiriama tik po to, kai organizacija atsisako teikti teisinę apsaugą. Jei formą pildote tam, kad būtų patikrinta jūsų asmeninė ir ūkinė padėtis po to, kai jau buvo paskirta proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija, šios informacijos teikti nebereikia.
- C** **Teisės aktais numatyta prievolė išlaikyti kitą asmenį** dažniausia taikoma tiesioginiams giminaičiams (pavyzdžiui, prievolė tėvams išlaikyti vaikus ir atvirkščiai), sutuoktiniams, registruotiems partneriams bei – gimus vaikui – prievolė tarp vaiko tėvo ir netekėjusios vaiko motinos. Reikalavimų dėl išlaikymo sąlygos:
- asmuo, turintis teisę būti išlaikomu, negali išsilaikyti pats ir
 - asmuo, kuriam taikoma prievolė išlaikyti kitą asmenį, atsižvelgiant į jo kitus įsipareigojimus, ūkiškai pajėgus teikti išlaikymą.
- Pilnamečiai vaikai dažniausia irgi turi teisę reikalauti būti išlaikomi tėvų, jei jie **mokosi bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje** arba studijuoja aukštojoje mokykloje. Teismui taip pat reikia **papildomos informacijos** apie kitą asmenį išlaikyti privalančių asmenų asmeninę ir ūkinę padėtį. Informaciją apie sutuoktinius ir registruotus partnerius (taip pat ir gyvenančius atskirai) galite pateikti formos E–J dalyse. Kitais atvejais pildykite **dar vieno formos egzemplioriaus A ir D–J dalis**. Jei išlaikyti privalantis asmuo atsisako bendradarbiauti, nurodykite atsisakymo priežastį ir nurodykite, ką žinote apie jo asmeninę ir ūkinę padėtį.
- D** Jei išlaikote **artimuosius**, skiriant proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensaciją į tai atsižvelgiama. Todėl jums patiems naudinga nurodyti, kuriuos asmenis išlaikote, nepriklausomai nuo to, ar išlaikymą teikiate tik pinigais ir ar išlaikomi asmenys turi asmeninių pajamų. Asmens, kurį išlaikote, asmeninėms pajamoms priskiriamas iš trečiųjų asmenų gaunamas išlaikymas, o ypač kito iš tėvų bendram vaikui skiriamas išlaikymas, taip pat profesijos besimokančio mokinio atlygis, kurį gauna vaikas, turintis teisę būti išlaikomu. **Informacijai pagrįsti turite pateikti reikiamų įrodomųjų dokumentų (pavyzdžiui, sprendimo dėl išlaikymo teikimo, mokėjimus patvirtinančių dokumentų) kopijas**.
- E** **Su darbo santykiais susijusios pajamos** – tai visų pirma darbo užmokestis. Nurodykite paskutinio mėnesio prieš prašymo pateikimą bruto pajamas (iki atskaitymų). Atostogų išmokas ar kalėdines premijas nurodykite atskirai skyrelyje „Kitos pajamos“. Pridėkite šiuos dokumentus (kopijas):
1. **dvylikos mėnesių prieš prašymo pateikimą algalapius;**
 2. jei yra, **mokesčių inspekcijos sprendimą apie mokėtiną gyventojų pajamų mokesťį, o kitu atveju – elektroninės gyventojų pajamų nuo darbo mokesčio atskaitymo pažymos kopiją, kurioje matomos praėjusių metų bendrosios ir grynosios pajamos po atskaitymų.**
- Jei pajamas gaunate iš **individualios veiklos, verslo, žemės ar miškininkystės ūkio veiklos**, nurodykite dabartines mėnesines pajamas. Tas pats taikoma patirtoms išlaidoms, kurias kaip **veiklos sąnaudas** nurodykite F dalyje. Mėnesines sumas, kaip pagal tarpinius veiklos rezultatus apskaičiuotą grynąjį pelną pateikite ant atskiro lapo. Jei veiklos rezultatai svyruoja dėl sezoniškumo ar kitų priežasčių, adekvačiai jas padidinkite ar sumažinkite atsižvelgdami į šiuos svyravimus. Formoje nurodykite apskaičiuotas pajamų ir sąnaudų mėnesines sumas. Jei teismas pareikalau, turėsite pateikti veiklos pajamas patvirtinančias PVM deklaracijas bei veiklos sąnaudas patvirtinančius įrodomuosius dokumentus.

Pateikite praėjusių metų ūkinės veiklos ataskaitos arba pažymos apie mokėtinus mokesčius, kuriose matomos gautos pajamos, kopijas.

Jei gaunate pajamų iš **nuomos bei kapitalo** (pavyzdžiui, palūkanų, dividendų) įrašykite numatomų metinių pajamų dvylikąją dalį.

Jei gaunate mokėjimus savo ir savo vaikų **išlaikymui**, nurodykite tik jūsų išlaikymui skirtą sumą. Vaikų išlaikymui skirtas sumas nurodykite D dalies priešpaskutiniame stulpelyje. Į klausimą apie gaunamą išlaikymą atsakykite teigiamai ir tuo atveju, jei išlaikymą gaunate ne pinigais, o **natūra** (pavyzdžiui nemokamas būstas, maitinimas, kitoks aprūpinimas tėvų namuose; iš santuokai prilygstančio bendro gyvenimo partnerio gaunama nauda). Apytikslę šios natūros vertę nurodykite E dalyje.

Jei gaunate pensiją, nedarbo išmokas, antrosios pakopos nedarbo išmokas, nedarbingumo išmokas, motinystės ar tėvystės išmokas, mokymuisi skirtas išmokas ar kitokias socialines išmokas, pridėkite **naujausių šių išmokų skyrimą patvirtinančių dokumentų ir dokumentų, parodančių dabartinį išmokų dydį, kopijas.**

Čia taip pat nurodykite visų kitų, ankstesnėse formos eilutės nepateiktų **pajamų**, taip pat pajamų natūra (pavyzdžiui, darbo užmokesčio natūra, nemokamo maitinimo ir kitos natūra gaunamos naudos, o taip pat nemokamo būsto, bet tik tuo atveju, kai H dalyje nurodytos būsto išlaidos) pinigine vertę.

F Leidžiami atskaitymai:

1. Iš gautų pajamų sumokėti **mokesčiai** (taip pat bažnyčios mokestis, pelno mokestis, tačiau ne pridėtinės vertės mokestis) ir solidarumo priemoka.
2. Privalomosios **socialinio draudimo** (pavyzdžiui, pensijos, ligos, nedarbo, priežiūros) įmokos.
3. **Viešojo ar privataus draudimo įmokos, mokamos draudimo ar panašioms bendrovėms**, tačiau tik iki tokio dydžio, kuris privalomas pagal teisės aktų reikalavimus. Jei draudimas nėra privalomasis, gali būti pripažįstamos tik pagal draudimo rūšį ir apimtį adekvatus dydžio įmokos. Jei draudimo rūšies ir apimtį iš pateikiamos dokumentų (pavyzdžiui, draudimo liudijimo, įmokų mokėjimo sąskaitos faktūros) kopijos nesimato, pateikite paaiškinimą ant atskiro lapo.
4. **Kelionės ir kitos su darbu susijusios sąnaudos**, t. y. būtinos išlaidos veiklos pajamoms gauti, užtikrinti ir išlaikyti (pavyzdžiui, išlaidos darbo aprangai, profesinių sąjungų mokesčiams). Jei įtraukiate kelionės į darbą išlaidas, nurodykite atstumą kilometrais į vieną pusę, o jei vykstate nuosavu automobiliu, nurodykite priežastį, kodėl nesinaudojate viešuoju transportu. Jei pajamas gaunate iš savarankiškos veiklos, čia nurodykite veiklos sąnaudas.

Bendrąsias pragyvenimo išlaidas (pavyzdžiui, maisto produktams, drabužiams, telefonui ar elektros energijai, jei ji nenaudojama būstui šildyti) teismas įvertina atsižvelgdamas į teisės aktuose nustatytus neapmokestinamuosius pajamų dydžius.

G Čia nurodykite **visas banko sąskaitas, nekilnojamąjį turtą, transporto priemones, pinigines sumas, gyvybės draudimus, privačius pensijos draudimus ir kitą turtą** (taip pat ir užsienyje), priklausantį jums ar jūsų sutuoktiniui arba registruotam partneriui asmeniškai arba bendrosios nuosavybės teise. Jei yra daugiau bendraturčių, nurodykite jums ar jūsų sutuoktiniui arba registruotam partneriui priklausančią dalį. Pateikite patvirtinančių dokumentų kopijas. Be to, teismas pagrįstais atvejais gali reikalauti pateikti papildomus dokumentus (pavyzdžiui, ilgesnio ar ankstesnio laikotarpio sąskaitų išrašus).

Proceso ir bylinėjimosi išlaidų kompensacija gali būti skirta tuo atveju, kai turite pakankamai turto, tačiau jis reikalingas tinkamam pragyvenimui ar aprūpinimui užtikrinti. Tokio turto pavyzdžiai:

- pačių naudojamas, adekvatus gyvenamojo namo sklypas;
- kapitalas, kuris pagal Pajamų mokesčio įstatymą skiriamas papildomai senatvės pensijai užtikrinti ir kurio kaupimą skatina valstybė (vadinamoji „Riester“ pensija);
- adekvati transporto priemonė, jei ji reikalinga profesiniam išsilavinimui arba darbinei veiklai;
- nedidelės grynųjų pinigų sumos arba lėšos (2017 m. balandžio mėn. galiojančios nuostatos: iki 5000 eurų pagalbos reikalingam asmeniui ir papildomai po 500 eurų kiekvienam asmeniui, kurio pagrindinis išlaikytojas jis yra).

Šį turtą taip pat būtina nurodyti!

Namų apyvokos daiktus, aprangą ir daiktus, reikalingus profesiniam išsilavinimui ir darbinei veiklai, reikia nurodyti tik tuo atveju, jei jie savo apimtimi arba verte stipriai viršija įprastus dydžius.

Jei turite **sklypų su statiniais**, nurodykite visą gyvenamąjį ir komercinės paskirties plotą, o ne tik jūsų ir jūsų artimųjų (žr. D dalį) naudojamą plotą.

Nurodykite **nekilnojamojo turto** rinkos vertę (ne bendrąją arba draudimo nuo gaisro vertę), **taupomųjų būsto, banko, einamųjų ir taupomųjų sąskaitų** dabartinį likutį, **vertybinių popierių kiekį, identifikavimo numerius**, dabartinį kursą, **gyvybės draudimo** išperkamąją vertę. Pateikite įrodomųjų dokumentų (pavyzdžiui, bankų ar draudimo bendrovių pažymų) kopijas.

Be to, skirsnyje „**Kitas turtas**“ reikia deklaruoti turimus reikalavimus, o skyrybų byloje – visų pirma reikalavimus į sutuoktiniams bendrąją jungtinę nuosavybę priklausančio santuokoje įgyto turto dalį.

Jei tam tikro turto naudojimas ar realizavimas būtų ypač apsunkinantis jums ir jūsų šeimai, pateikite paaiškinimus atskirame lape.

H Jei įtraukėte **būsto išlaidas**, nurodykite gyvenamąjį plotą, kambarių bei gyventojų kiekį. Išlaidas paskirstykite, kaip nurodyta formoje.

Būsto nuomos papildomos išlaidos (išskyrus **šildymo išlaidas**, kurias reikia nurodyti atskirai) – tai nuomininkams perkeltos **būsto išlaikymo sąnaudos** (pavyzdžiui, nekilnojamojo turto mokestis, vandentiekio, nuotekų kanalizacijos, gatvių valymo, atliekų išvežimo, kaminkrėčių, liftų eksploatavimo, valymo ir kolektyvinės antenos eksploatavimo paslaugos, mokesčiai už bendro naudojimo elektros energiją ir pan.). Šioms išlaidoms nepriskiriamos išlaidos jūsų bute sunaudojamos dujoms ir elektros energijai (jei tai nesusiję su šildymo išlaidomis), telefonui ir audiovizualinių medijų mokesčiams.

Išlaidoms **nuosavam būstui** iš skolintų lėšų visų pirma priskiriamos būsto statybai, pirkimui ar išlaikymui paimtų paskolų gražinimo įmokos. **Papildomoms išlaidoms** šiuo atveju priskiriamos tos pačios būsto išlaikymo išlaidos, išskyrus šildymo išlaidas, kurios turi būti nurodytos atskirai.

Jei gyvenamąjį plotą dalijatės su kitais asmenimis nei išlaikymą gauti turinčiais teisę artimaisiais (žr. D dalį), nurodykite tik jums tenkančią proporcingą sumos dalį. **Pateikite įrodomųjų dokumentų (pavyzdžiui, nuomos sutarties, paskolos dokumentų, sąskaitų už nuomos papildomas paslaugas) kopijas.**

I Mėnesinius mokėjimus ir esamą skolos likutį patvirtinančių įrodomųjų dokumentų kopijas turite pateikti ir tuo atveju, jei mokėjimo prievolės prisiėmėte, kad įsigytumėte G dalyje nurodytą turtą.

J Jei įtraukiate **specialiąsias išlaidas**, nurodykite mėnesinę sumą arba jums ar jūsų sutuoktiniui arba registruotam partneriui tenkančią mėnesinės sumos dalį. Greta įrodomųjų dokumentų atskirame lape pateikite paaiškinimą. Čia galite nurodyti jūsų sutuoktinio ar registruoto partnerio mokamą išlaikymą sutuoktiniui ar registruotam partneriui iš ankstesnės santuokos ar partnerystės. Jei esate ypatingoje gyvenimo situacijoje ir atitinkate specialiųjų poreikių nuostatas pagal Socialinio kodekso II dalies 21 str. arba XII dalies 30 str., tai taip pripažįstama leidžiamais atskaitymais. Galimi pavyzdžiai:

- būsimos motinos po 12 nėštumo savaitės;
- asmenys, gyvenantys kartu su nepilnamečiais vaikais ir vieni juos auginantys bei prižiūrintys;
- neįgalūs asmenys, kuriems priklauso tam tikros išmokos ir paslaugos pagal Socialinio kodekso XII dalį;
- asmenys, kuriems dėl medicininių priežasčių reikalingas brangus maitinimas.

K Net jei pareiškėjui atstovauja advokatas, paskutinėje eilutėje turi pasirašyti pats pareiškėjas. Jei asmeniui atstovauja atstovas pagal įstatymą, pasirašyti turi atstovas pagal įstatymą.